Jaarverslag milieu 2023

Omgevingsdienst
Rivierenland

Inhoud

	pagina
1. Inleiding	3
2. Leeswijzer	3
3. Vergunningverlening (milieudeel)	4
4. Milieutoezicht op risicovolle bedrijven	8
5. Mileutoezicht op bedrijven met een gemiddeld milieurisico	10
6. Ruimtelijk milieutoezicht	13
7. Energietoezicht	14
8. Bodemtoezicht	16
9. Toezicht groen & ecologie	17
10. Hercontroles, handhaving en advies	18
11. Afhandelen klachten en milieu	19
12. Milieu incidenten	21
13. Ondermijning (IGP)	22
14. Juridische handhaving	24

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag VTH-milieu 2023 van Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). De VTH-milieutaken die ODR voor haar opdrachtgevers uitvoert, zijn voor 2023 vastgelegd in een **regionaal uitvoeringsprogramma VTH-milieu**. Dit jaarverslag geeft een beeld van de uitvoering hiervan. Met dit jaarverslag wordt invulling gegeven aan artikel 13.11 van het Omgevingsbesluit.

Zowel programma als jaarverslag zijn binnen de ODR in ontwikkeling. In dit document wordt nu nog alleen verslag gedaan van de **VTH-milieutaken** die in 2023 zijn uitgevoerd en wordt nog maar beperkt gereflecteerd op het realiseren van de gestelde doelen. Voor 2024 ligt er inmiddels één integraal uitvoeringsprogramma voor alle door de ODR uitgevoerde taken zowel voor bouwen als milieu. Daarin is ruimte gemaakt voor de ambitie die de ODR heeft om zich de komende jaren te ontwikkelen tot een kenniscentrum op het gebied van milieu en duurzaamheid. Bijvoorbeeld ten aanzien van circulariteit en duurzaam bouwen. Ook zijn daarin stappen gezet om te komen tot betere monitoring en rapportage ten aanzien van de inhoudelijke doelen die we nastreven. Ook op die manier dragen we bij aan een robuuste omgevingsdienst en zorgen we voor een adequaat VTH-proces waarin beleid en uitvoering nauw met elkaar verbonden zijn.

Dit milieujaarverslag 2023 is een op zichzelf staand document maar kan worden gezien als een bijlage bij de jaarstukken 2023. In de jaarstukken wordt een meer cijfermatig en globaal beeld over 2023 geschetst. Dit jaarverslag VTH-milieu geeft een uitgebreider en meer inhoudelijk beeld van de, door de ODR, uitgevoerde taken milieuvergunningverlening, milieutoezicht en milieuhandhaving in 2023.

2. Leeswijzer

Dit jaarverslag beschrijft de werkzaamheden en resultaten van alle VTH milieutaken in 2023 uitgevoerd door ODR. Daarbij wordt per onderdeel van de uitvoering verslag gedaan. In hoofdstuk 3 wordt verslag gedaan van de taak vergunningverlening voor het milieudeel. De hoofdstukken 4 t/m 13 doen verslag van de verschillende onderdelen van het milieutoezicht inclusief de aanpak van ondermijning. Hoofdstuk 14 doet verslag van de milieu gerelateerde juridische handhaving.

3. Vergunningverlening (milieudeel)

Binnen het werkgebied van de ODR wordt een groot aantal milieubelastende activiteiten uitgevoerd door bedrijven (inrichtingen). De ODR heeft namens haar gemeenten de taak een bijdrage te leveren aan het behoud van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dit doet de ODR onder andere door vooraf te toetsen of bepaalde milieubelastende activiteiten mogen worden uitgevoerd en zo ja onder welke voorwaarden. Soms is hiervoor een vergunning vereist. Meestal kan dat door vooraf een milieumelding in te dienen. Binnen het ODR werkgebied zijn ca. 300 vergunningplichtige bedrijven en 7000 meldingsplichtige bedrijven actief. Daarnaast zijn er in het werkgebied ook nog een aantal niet meldingsplichtige bedrijven. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal producten dat binnen het team vergunningverlening (milieudeel) in 2023 is geleverd.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Intrekken omgevingsvergunning (milieudeel)	12	0	9	3	1	10	8	8	51
Maatwerk voorschriften	4	2	5	1	9	9	9	12	51
Meldingen (milieudeel)	77	27	51	49	60	118	55	93	530
Omgevingsvergunning (milieudeel)	9	3	10	6	2	18	10	17	75
Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM)	2	0	3	1	2	0	4	14	26
Omgevingsvergunning milieuneutraal veranderen	0	1	2	3	2	9	1	1	19
Ontheffing	18	1	2	0	0	9	6	1	37
Vergunningverlening Milieu advies extern	49	35	58	48	64	83	47	51	435
Vergunningverlening Milieu advies intern	50	13	34	25	28	63	33	38	284
Wettelijk advies derden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	221	82	174	136	166	319	173	235	1506

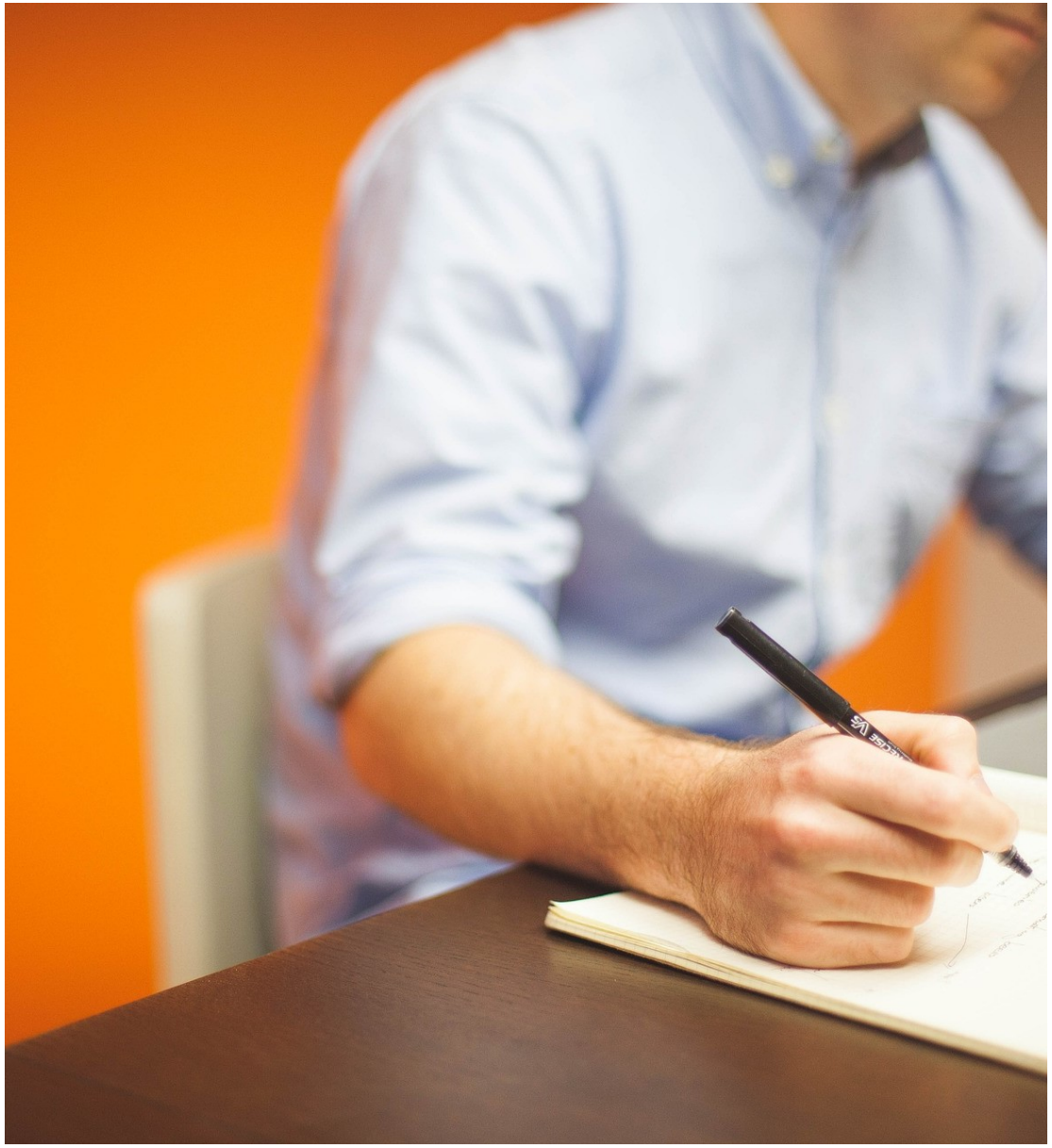
Vergunningverlening milieu

In 2023 heeft het team gemiddeld ruim onder kengetal gewerkt. Tevens is er voor gezorgd dat er geen achterstanden in werkzaamheden ontstonden. Nagenoeg alle producten zijn binnen de wettelijk of ordelijke termijn afgerond. Klanten zijn gedurende langlopende procedures of bij weigering op de hoogte gehouden of gebracht van de status. De heeft geresulteerd in een zeer hoge klanttevredenheid.

Bijhouden standaardteksten

Het team draagt sinds 2018 ook bij aan het actueel houden van de standaardtekst voor het milieudeel (overwegingen en voorschriften) van de omgevingsvergunningen. Dit gebeurt door deelname in de Landelijke Redactie Standaardteksten Omgevingsvergunning (LRSO).De teksten die worden gebruikt voor de acceptatie van meldingen wordt frequent afgestemd met andere teams. De teksten zijn integraal van aard waardoor de klant zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd. Tevens zijn nieuwe sjablonen ontwikkeld vooruitlopend op de omgevingswet.

Actualisaties vergunningen

Binnen het grondgebied van de ODR zijn ongeveer 300 bedrijven vergunningplichtig. Geldende milieu wet- en regelgeving is opgenomen in een milieuvergunning. Aangezien regels worden aangepast, is het nodig om bestaande vergunningen periodiek te toetsen op actualiteit. Bij de vergunningplichtige inrichtingen is een deel van de vigerende vergunningen beoordeeld op actualiteit. Hierbij is getoetst of de vergunning moet worden aangepast aan de gewijzigde milieuregelgeving of het beschikbaar komen van nieuwe informatie, zoals informatiedocumenten over BBT* (bijvoorbeeld de BBT-conclusies voor IPPC*-installaties en de aangepaste PGS*-richtlijnen). Wanneer voor een bedrijfstak een nieuwe BBT-conclusie beschikbaar komt moeten alle vergunningen binnen deze bedrijfstak geactualiseerd worden. De afgelopen jaren is een inhaalslag uitgevoerd met betrekking tot actualisaties. Deze inhaalslag is in 2019 ingezet en is ook in 2023 uitgevoerd. Door de jaren heen is het percentage geactualiseerde vergunningen elk jaar gestegen. Het doel is om structureel 90 % van alle vergunningen actueel te hebben. De actualisatie van de agrarische bedrijven is achtergebleven t.o.v. de industriële bedrijven. Reden is de landelijke stikstof problematiek en de onduidelijkheid over de mogelijke uitkoopprocedures vanuit de Provincie Gelderland. Om geen dubbel werk uit te voeren is gekozen om landelijke wetgeving op dit gebied op de voet te volgen en daar waar nodig is te acteren. Uit een indicatieve berekening is gebleken dat ongeveer 80 % van de vergunningen actueel is.

*BBT = Het begrip Best Beschikbare Technieken staat voor de meest doeltreffende methoden die technisch en economisch haalbaar zijn, om emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu van een bedrijf te voorkomen.

*IPPC-bedrijven zijn grotere industriële bedrijven die vallen onder de Richtlijn industriële emissies.

*PGS = Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen zijn richtlijnen over specifieke activiteiten met gevaarlijke stoffen.

Circulaire economie

De Gelderse werkgroep Circulaire economie heeft een trainingsprogramma opgezet voor toezichthouders en vergunningverleners. Vanuit de ODR hebben in 2023, vijf collega's deze training gevolgd en zijn benoemd tot ambassadeur. De verwachting is dat in 2024 de kennis zal worden gedeeld met andere teams in de organisatie. Ook zullen bedrijven actief benaderd gaan worden om meer aan dit onderwerp te gaan doen.

Groei

Door meer en beter toezicht op niet bekende milieubelastende activiteiten (ruimtelijk milieutoezicht) en door daarbij slim gebruik te maken van digitale/geografische informatie is het aantal meldingen en vergunningaanvragen de laatste jaren toegenomen. Als gevolg van de toename van het aantal aanvragen en de toegenomen actualisatie van vergunningen bleek het nodig meer vergunningverleners aan te nemen. Ook door werk te verrichten voor andere omgevingsdiensten is sinds 2018 het team in omvang verdubbeld. Dit heeft een positieve invloed op de robuustheid van het team en op de doorlopende verbeterslag aan kwaliteit van de geleverde producten. Het agrarisch team heeft ook in 2023 de ODRN volledig en OVIJ gedeeltelijk ondersteund op het gebied van de agrarische vergunningverlening. Beide omgevingsdiensten zijn zeer tevreden over de inzet van de medewerkers uit het team.

4. Milieutoezicht op risicovolle bedrijven

Een aantal bedrijven binnen het ODR gebied waarvoor de gemeente bevoegd gezag is heeft vanwege de aard en/of omvang van de uitgevoerde activiteiten een hoog milieurisico. Deze bedrijven noemen we risicovol. Momenteel houdt de ODR milieutoezicht op 440 risicovolle bedrijven waarvan 152 agrarisch. Onderstaande tabel geeft een overzicht hoeveel en welke controles in 2023 bij deze bedrijven zijn uitgevoerd.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Activiteitencontrole risicovol	30	10	22	31	31	46	35	21	226
Themacontrole vuurwerk	10	5	4	0	5	13	3	10	50
Controle indirecte lozingen	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Controle melden & registreren afval	1	0	2	0	0	0	1	2	6
Controle PRTR	0	1	2	3	2	1	1	3	13
administratieve controle	0	0	0	0	1	2	0	0	3
Totaal	41	16	30	34	39	62	42	36	300

Uitvoering

In totaal zijn 226 activiteitencontroles risicovol uitgevoerd waarvan 62 bij dierhouderij bedrijven en 164 bij industriële bedrijven. Er zijn 17 activiteitencontroles risicovol minder uitgevoerd dan oorspronkelijk gepland. Deels is dit veroorzaakt door de vogelgriep waardoor bij een aantal pluimveebedrijven in 2023 geen controle mogelijk was. Ook zijn er een aantal controles afgevallen omdat uit nadere informatie bleek dat er geen sprake is van een risicovol bedrijf of dat vastgestelde bezoekfrequentie te hoog is. Uiteindelijk zijn op een enkeling na, alle noodzakelijke risicovolle controles uitgevoerd. Die controles die niet zijn uitgevoerd worden zo spoedig mogelijk in 2024 opgepakt. In 2023 is ca. 5400 uur is besteed aan het toezicht op risicovolle bedrijven. Dit is inclusief 50 themacontroles vuurwerk en 2 uitgebreide controles indirecte lozingen. In totaal is ongeveer gelijk aan wat begroot was.

Resultaten

Een aantal risicovolle bedrijven zijn door de door de controles nog specifieker in beeld gebracht. Met name de 24 gemeentelijk complexe bedrijven met milieurisico categorie 4.2 en hoger. Deze 24 bedrijven zouden in 2023 Gelderland breed programmatisch gecontroleerd gaan worden. Dit is niet gebeurd. Hier zal in 2024 mee begonnen worden. De belangrijkste overtredingen en veranderingen die zijn geconstateerd tijdens de risicovolle controles:

- Milieuvergunningen die niet meer actueel zijn omdat voorschriften verouderd zijn;
- Opslagen van gevaarlijke stoffen die niet voldoen aan de opslag eisen;
- Afvalstoffen die niet goed worden geregistreerd, opgeslagen of afgegeven aan erkende verwerkers;
- Tank- of stookinstallaties die niet op tijd zijn gekeurd op goed functioneren.

Door de bezoekfrequenties af te stemmen op het specifieke milieurisico van elk bedrijf en een hoger kengetal per controle kan op adequate wijze milieutoezicht op deze risicovolle bedrijven uitgevoerd worden. Daarmee heeft deze wijze van risicogericht controleren duidelijk zijn meerwaarde bewezen.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

In 2023 is bij de vergunningplichtige bedrijven gecontroleerd op het indienen van het Vermijdings- en reductieprogramma (VRP). Dit is een programma waarin bedrijven aangeven wat ze doen om emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) te voorkomen of te beperken. Elke vijf jaar moet het VRP vernieuwd worden. Op 1 januari 2016 kwam deze eis in het Activiteitenbesluit, dus in 2022 moest het eerste VRP gemaakt zijn. Deze eis is overgenomen in het Besluit Activiteiten Leefomgeving voor verschillende milieubelastende activiteiten.

In 2023 zijn er verder 50 bedrijven aangeschreven op ZZS. Deze bedrijven zijn de eerste bedrijven uit een top 400 die is samengesteld met behulp van verschillende risico indicatoren. Aan de bedrijven is gevraagd om de veiligheidsinformatiebladen op te sturen van de stoffen die worden gebruikt. Niet alle bedrijven hebben hier op gereageerd. Deze bedrijven zullen in 2024 opnieuw benaderd worden.

De veiligheidsinformatiebladen van de bedrijven die wel hebben gereageerd, zijn geanalyseerd op ZZS middels een speciale tool. Deze tool leest de veiligheidsinformatiebladen binnen vijf minuten uit. De bedrijven waar ZZS zijn gevonden, zullen in 2024 worden benaderd door een vergunningverlener milieu om te praten over de ZZS zijn die aanwezig zijn binnen het bedrijf. Mogelijk kan de stof vervangen worden door een stof zonder ZZS of is maatwerk nodig.

Vuurwerk

Bij elk vuurwerkverkooppunt zijn ten minste 2 controles uitgevoerd. 1 voorafgaand aan de verkoop en 1 tijdens de verkoop. Het algemene beeld is dat goed wordt voldaan aan de gestelde regels. Er zijn ca. 20 overtredingen aangetroffen. Deze zijn vooral bij de controle voorafgaand aan de verkoop geconstateerd en hadden met name betrekking op een aantal administratieve vereisten met betrekking tot de brandbeveiligingsinstallatie zoals het ontbreken of niet aanwezig zijn van een certificaat. De betreffende bedrijven zijn gewaarschuwd en met hen is een termijn afgesproken waarbinnen de overtredingen opgelost moesten zijn voor de verkoopdagen van vuurwerk. Tijdens de verkoopdagen zijn er weinig overtredingen geconstateerd. Er is wel een grote overtreding geconstateerd met het buiten de vuurwerkbunker opslaan van vuurwerk dat net was gebracht op pallets door de leverancier. Ze waren niet bezig om dit zo snel als mogelijk in de bunker op te slaan. De juristen hebben hiervoor een besluit last onder dwangsom gestuurd zodat bij een volgende overtreding meteen een dwangsom wordt verbeurd.

5. Milieutoezicht op bedrijven met een gemiddeld milieurisico

Naast de risicovolle bedrijven zijn er binnen het ODR werkgebied nog een groot aantal bedrijven die activiteiten uitvoeren met een gemiddeld milieurisico. Hierbij gaat het om niet risicovolle type B bedrijven. Vanwege hun milieurisico's zijn deze bedrijven meldingsplichtig. Bij deze bedrijven wordt het toezicht zo veel mogelijk met een branchechecklist uitgevoerd vanuit de gedachte dat de bedrijven binnen een branche ongeveer dezelfde milieubelastende activiteiten uitvoeren en daarmee ook hetzelfde risico voor het milieu vormen. Uitgaande van het bestaande inrichtingenbestand van de ODR gaat het hier om ca. 6800 bedrijven met een gemiddeld milieurisico. Onderstaande tabel geeft een overzicht hoeveel en welke controles in 2023 bij deze bedrijven per gemeente zijn uitgevoerd.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Activiteitencontrole algemeen	52	26	53	51	47	96	38	70	433
Activiteitencontrole met brancheplan	10	2	10	6	9	24	7	10	78
Opleveringscontrole (nieuw bedrijf)	2	4	6	7	7	8	2	1	37
Themacontrole algemeen	12	9	10	10	24	22	16	8	111
Themacontrole branchegericht	17	0	4	7	1	4	0	15	48
Adm. Controles	23	15	22	23	14	24	19	33	173
	116	56	105	104	102	178	82	137	**880**

Uitvoering

Bij de bedrijven met een gemiddeld milieurisico zijn in totaal 880 controles uitgevoerd waarvan 511 reguliere milieucontroles, 37 opleveringscontroles, 159 themacontroles en 173 administratieve controles. Bij reguliere controles wordt gecontroleerd op alle relevante milieurisico's. Bij themacontroles wordt de focus gelegd op één milieurisico bijvoorbeeld lucht, geluid of de opslag van gevaarlijke stoffen. Er is gemiddeld op kengetal gewerkt dus dat betekent een totale tijdsbesteding van ruim 8000 uur. Dit is iets boven de begroting van 2023.

Resultaten

Hieronder wordt eerst het beeld geschetst van alle controles op bedrijven met een gemiddeld milieurisico. Daarna wordt per branche die branchegericht is uitgevoerd kort beschreven wat het resultaat is.

Overtredingen

Bij de meeste controles op bedrijven met gemiddeld milieurisico wordt een digitale checklist gebruikt. Deze checklist draagt bij aan de kwaliteit en uniformiteit van de milieucontroles en stelt ons in staat om de aard en het aantal overtredingen te monitoren en het toezicht hierop bij te sturen. In totaal zijn er in deze digitale checklisten in 2023 ruim 1000 overtredingen geregistreerd. Het beeld van de meest voorkomende overtredingen is ongeveer gelijk gebleven met dat van 2022. Hieronder worden de meest voorkomende overtredingen genoemd.

1. Algemeen: Het bedrijf is niet in werking conform de melding of vergunning.
2. Energie:
   a. Gegevens van het jaarlijks elektriciteits- en/of gasverbruik konden niet worden overlegd.
   b. Er is niet eenmaal per 4 jaar aan RVO gerapporteerd welke energiebesparende maatregelen zijn getroffen.
   c. Niet alle erkende energiebesparende maatregelen zijn getroffen
3. Bodembedreigende activiteiten:
   a. Bodembedreigende activiteiten vinden niet plaats boven een bodembeschermende voorziening zoals een lekbak of vloeistof kerende vloer
   b. Er zijn onvoldoende absorptiemiddelen aanwezig.
4. Opslag diesel:
   a. De opslagtank voor dieselolie is niet op tijd gekeurd.
   b. Er is geen brandblustoestel aanwezig.
   c. De aanduiding ‘motor afzetten, roken en vuur verboden’ ontbreekt.
5. Houden van dieren: het emissiearm huisvestigingssysteem van landbouwhuisdieren wordt niet goed gebruikt en/ of onderhouden.
6. Gevaarlijke stoffen:
   a. Gevaarlijke stoffen worden niet opgeslagen in een daarvoor bestemde veilige opslagvoorziening.
   b. De propaantank is niet op tijd gekeurd.
7. Afvalbeheer:
   a. De afvoer van (gevaarlijke) afvalstoffen wordt niet of niet goed geregistreerd.
   b. Afval wordt niet aan een erkende inzamelaar afgegeven.
8. Stookinstallatie:
   a. De stookinstallatie is niet op tijd gekeurd.
   b. Het verslag van de keuring is niet op tijd aanwezig.

De meeste overtredingen hebben een administratief karakter. Het niet melden van een verandering, het niet op tijd laten keuren van een installatie en/of voorziening bijvoorbeeld. Verder is het goed aan te geven dat deze top 8 activiteiten automatisch hoger scoren omdat het activiteiten zijn die bij veel bedrijven voorkomen en dus in absolute zin het vaakst worden overtreden. Dit wil dus niet zeggen dat ze relatief ook het vaakst worden overtreden. Zo is de afdekking van een mestbassin in 70% van de gevallen niet in orde maar daar is minder vaak op gecontroleerd. De uitkomsten van deze analyses worden gedeeld met de toezichthouders. Op deze manier kunnen zijn hier bij toekomstige controles rekening mee houden en het toezicht meer risicogericht uitvoeren. Ook worden de uitkomsten gebruikt bij de programmering van het toezicht.

Branche installaties en voorzieningen

Binnen deze branche zijn in 2023 in totaal 15 propaantanks gecontroleerd. Belangrijkste doel was om informatie te verzamelen over de exacte locatie van de tank en de opstelplaats van de tankwagen. Deze informatie is onder andere nodig voor het register externe veiligheid (REV).). Daarbij zijn we gestart met de propaantanks die het dichtst in de buurt liggen van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten zoals kinderdagverblijven. Een enkele keer blijkt niet te worden voldaan aan de afstandseisen en moet de propaantank worden verplaatst.

Automotive

Binnen de branche automotive hebben we in 2023 50 garagebedrijven gecontroleerd. Daarnaast zijn bedrijven gecontroleerd die vallen onder de agrarische loonwerkers. Binnen de automotive blijft het goed opslaan en omgaan met stoffen om bodemverontreiniging te voorkomen een belangrijk aandachtspunt. Ook blijkt dat (gevaarlijk) afval niet altijd gescheiden wordt afgevoerd naar een erkende inzamelaar. In 2024 zal opnieuw aandacht worden besteed aan de juiste afgifte van gevaarlijke afvalstoffen binnen de branche automotive en gaan we ook verder met het inventariseren van de milieurisico's bij het onderhoud van elektrische voertuigen.

Administratief toezicht

Naast de uitgevoerde fysieke milieucontroles ter plaats of aanvullend op deze controles zijn in 2023 ook nog 173 administratieve controles uitgevoerd. Dit kan van alles zijn zoals het beoordelen van keuringsbewijzen, meetrapporten, certificaten, meldingen van incidentele activiteiten etc. Deze rapporten en bewijzen zijn op initiatief van het bedrijf aangeleverd. Als een rapport of bewijs naar aanleiding van een controle wordt aangeleverd en moet worden beoordeeld dan geldt dit als een hercontrole.

6. Ruimtelijk milieutoezicht

Om een actueel beeld te krijgen en houden van alle milieubelastende activiteiten binnen het werkgebied van de ODR wordt ruimtelijk milieutoezicht uitgevoerd. Het ruimtelijk milieutoezicht heeft in 2023 slechts beperkt aandacht gekregen. Dit is vooral ingegeven doordat de trekker van dit onderdeel begin 2023 de organisatie heeft verlaten en we er tot op heden niet in zijn geslaagd hiervoor structurele opvolging te vinden. We zetten er op in om in 2024 weer op adequate wijze invulling te kunnen geven aan deze taak.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Activiteitencontrole regulier	1	0	2	1	0	1	0	4	9
Themacontrole	0	0	1	0	0	2	0	2	5
Milieutoezicht administratief	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	1	0	3	1	0	4	0	6	15

Uitvoering

In totaal zijn 15 controles uitgevoerd waarvan 9 reguliere controles, 5 themacontroles en 1 administratieve controles. Er is op kengetal gewerkt dus dat betekent een totale tijdsbesteding van ca. 150 uur. Dit is ongeveer 1700 uur minder dan begroot. Dit is vooral ingegeven doordat de trekker van dit onderdeel begin 2023 de organisatie heeft verlaten en het lastig bleek een voldoende ervaren medewerker te vinden om deze taak weer op te pakken. Inmiddels zijn er nieuwe collega's geworven en gaan we ervan uit in 2024 weer op een adequate wijze invulling te kunnen geven aan deze taak.

Vrije veld toezicht

De Omgevingsdienst Rivierenland voert bij enkele opdrachtgevers aanvullend op het ruimtelijk milieutoezicht vrije veld toezicht uit. Voor deze opdrachtgevers is het belangrijk dat we fysiek in het gebied aanwezig zijn met een dienstauto. Dit voor een aantal uren per week. Tijdens het vrije veld toezicht kijken we gelijk of er ergens milieudelicten worden gepleegd. Onlangs is door actief in het gebied aanwezig te zijn, een afvalverbranding geconstateerd. Er werd onder andere plastic en matrassen in een grote ton verbrand. Er heeft toen samenwerking plaatsgevonden met de politie en brandweer.

Daarnaast wordt er beoordeeld of bedrijven niet hebben uitgebreid zonder dit gemeld te hebben. En of de bestemming niet is veranderd op grond van het Omgevingsplan. Zeker bij leegstaande agrarische bedrijven.

Ook op industrieterreinen stellen we veranderingen in de bedrijfsmatige activiteiten vast die niet bij ons bekend zijn.

Daarnaast voeren we signaaltoezicht uit voor onze bodem- en asbestdeskundigen. Constateringen worden doorgegeven aan onze specialisten binnen de Omgevingsdienst.

7. Energietoezicht

Om verdere klimaatverandering tegen te gaan is het belangrijk dat ook de bedrijven binnen het werkgebied van de ODR maatregelen nemen om energie te besparen. Daarom voeren we energiecontroles uit. Deels doen we dat zelf. Deels zijn deze controles in 2023 namens ons uitgevoerd door energiepartners. In 2023 heeft Energiepartners daarnaast 500 bedrijven via de telefoon benaderd, met het verzoek om een jaaroverzicht van het energieverbruik op te sturen.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Energiecontrole	15	14	16	11	22	34	6	16	134
Themacontrole energie	8	7	8	7	9	17	7	8	71
	23	21	24	18	31	51	13	24	205

Uitvoering

Van de 134 energiecontroles zijn er 79 uitgevoerd door Energiepartners en bekostigd met de VUE-subsidiegelden. Door ODR zelf zijn 55 energiecontroles uitgevoerd. Daarnaast zijn er 50 themacontroles uitgevoerd door ODR bekostigd met SPUK-middelen. Dit betekent dat 21 themacontroles energie bekostigd zijn door de gemeenten zelf. Er zijn 4 energiecontroles meer uitgevoerd dan gepland en er is 1 themacontrole energie meer uitgevoerd dan gepland.

Resultaten

Het energietoezicht heeft onder andere de volgende resultaten opgeleverd.

Aantal erkende maatregelen

Bij de energiecontroles die door de ODR zelf worden uitgevoerd (ca. 50%) wordt een digitale checklist gebruikt. Deze checklist draagt bij aan de kwaliteit en uniformiteit van de controles en stelt ons in staat om de aard en het aantal overtredingen te monitoren. In totaal zijn in 2023 83 digitale checklisten ingevuld voor 55 energiecontroles. Uit deze 83 checklisten blijkt dat in totaal 180 erkende energiebesparende maatregelen niet zijn getroffen zoals het onvoldoende isoleren of het niet goed inregelen van de CV-installatie. Er vanuit gaande dat dit representatief is voor het totaal zou het hier gaan om ruim 250 erkende energiebesparende maatregelen die als gevolg van de uitgevoerde energiecontroles extra worden gerealiseerd. De toezichthouders van Energiepartners hebben voor hun controles hun eigen checklisten gebruikt.

Overtredingen

Wanneer een erkende maatregel niet is getroffen dan is dat een overtreding. Het aantal erkende maatregelen is groot dus de variatie in overtredingen is ook groot. We zien wel een paar uitschieters namelijk:

1. Het niet goed ingeregeld zijn van de CV-installatie
2. Het onvoldoende isoleren van warmteleidingen en appendages
3. Onvoldoende maatregelen bij koel- en vriesinstallaties bij horeca en detailhandel

ODR en energiebesparing (niet VTH)

SPUK subsidieregeling 2023

Sinds 2023 is de SPUK subsidieregeling van kracht. Deze regeling heeft tot doel om meerjarig additionele capaciteit voor toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht te realiseren. De ODR kan hierdoor meer capaciteit inzetten voor het thema energiebesparing in 2023 en de jaren daarna.

Energiecoach bij gemeente Zaltbommel en Maasdriel

In 2023 zijn er afzonderlijk door de gemeente Zaltbommel en Maasdriel brieven verstuurd naar verschillende mkb`ers binnen de gemeente. Er kon door deze bedrijven geheel vrijblijvend gebruik worden gemaakt van een energiecoach. In dit geval een toezichthouder Energie van de ODR. Hier is uiteindelijk maar door vier bedrijven gebruikt van gemaakt. De toezichthouder is bij deze bedrijven geweest en heeft geheel vrijblijvend advies gegeven over de mogelijkheden tot het besparen van energie.

8. Bodemtoezicht

Een schone bodem en schoon grondwater zijn nodig voor onze welvaart en ons welzijn. De ODR draagt daar aan bij door bodemtoezicht uit te voeren. Bodemtoezicht richt zich op het voorkomen van nieuwe verontreiniging en aantastingen. Onderstaande tabel geeft een overzicht hoeveel en welke controles in 2023 in het kader van bodemtoezicht zijn uitgevoerd.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Bodem: Toezicht algemeen	1				1	1			3
Bodem: Toezicht graven en toepasse	8	5	8	6	4	23	7	3	64
Bodem: Toezicht saneren	2		2	1	3	7	3	2	20
Controle administratief bodem			2	1				1	4
Controle bodemenergiesysteem	4	4	6	2	3	26	2	16	63
Eindtotaal	15	9	18	10	11	57	12	22	**154**

Uitvoering

In totaal zijn 154 controles uitgevoerd. Een groot deel van de uren is gegaan naar maatwerkopdrachten zoals de golfbaan Spijk, De Sonsbrug Acquoy, Veldsteeg Ijzendoorn en de dijkversterkingsprojecten Tiel-Waardenbrug, Gorkum-Waardenburg en Dijkversterking Tiel. Halverwege 2023 is bij bodemtoezicht een nieuwe toezichthouder begonnen.

Bouwstoffen

Vanuit de overheid is het programma Circulaire Economie gekomen waarin afvalstoffen steeds moet worden hergebruikt. Voor bodem betekent dit dat er steeds meer producten op de markt komen waar afvalstoffen worden hergebruikt als bouwstoffen. Voor bodemtoezicht zijn 2023 meer zaken gekomen waarin dit soort bouwstoffen worden toegepast. Vanuit leveranciers van bouwstoffen die uit een afvalproces, waaronder ook immobilisaat, worden naast certificaten van de producten ook voorwaarden gesteld hoe deze bouwstoffen moeten worden toegepast. Vanuit Bodemtoezicht wordt dit goed in de gaten gehouden en getoetst of ze naast de voorwaarden ook aan de wet- regelgeving worden toegepast. Onjuiste toepassingen kunnen een groot risico zijn voor de leefomgeving.

Professionalisering

In 2023 zijn bodem en bodemtoezicht samen als eigen team begonnen binnen de organisatie Omgevingsdienst Rivierenland. Om richting te geven aan de taken van bodemtoezicht is in het laatste deel van 2023 tijd besteed aan het maken van een specifiek toezichtsplan voor het jaar 2024. Als team hebben we te weinig capaciteit om naast maatwerkopdrachten ook alle reguliere toezichtszaken op te pakken. In 2023 heeft bodemtoezicht vooral gefocust op het minimaliseren van bestaande risico's bij lopende zaken en het aantrekken van een extra toezichthouder. In 2024 wordt meer gekeken naar preventief bodemtoezicht waarbij er aandacht is voor milieubelastende activiteiten die niet worden gemeld of waarvan de activiteiten onvoldoende duidelijk zijn. Om dit meer vorm te geven zijn onder andere op relevante focuspunten uit het regionale uitvoeringsplan (RUP) risicobeoordelingen (impact op fysieke of maatschappelijke leefomgeving) gemaakt. Met de risicobeoordeling kunnen aan verschillende zaken meer prioriteit worden te geven. Middels tussentijdse evaluatie en bijsturen van de risicobeoordeling moet dit resulteren aan een grotere positiever invloed op de fysieke leefomgeving met dezelfde capaciteit toezichthouders.

9. Toezicht groen & ecologie

Om ongewenste vernieling en verstoring van de natuur tegen te gaan wordt er door de ODR toezicht gehouden op groen & ecologie. Het toezicht op groen & ecologie wordt niet programmatisch uitgevoerd maar vindt plaats naar aanleiding van meldingen of vergunningen voor bijvoorbeeld het kappen van bomen, slopen van gebouwen of inrichten van het landschap. Daarnaast vindt toezicht plaats naar aanleiding van klachten en wordt er advies gegeven of assistentie verleend bij andere groen & ecologie gerelateerde vraagstukken zowel intern als extern. Onderstaande tabel geeft een overzicht hoeveel controles groen & ecologie in 2023 zijn uitgevoerd.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Controle groen en ecologie	31	55	8	39	2	33	13	9	190

Uitvoering

In totaal zijn 190 controles groen & ecologie uitgevoerd. Hier is ruim 1400 uur aan besteed. Dit is ca. 350 uur meer dan begroot in het VTH-uitvoeringsprogramma 2023. Reden hiervoor is met name uitbreiding van de capaciteit op dit onderdeel in 2023. Hierdoor konden meer zaken worden opgepakt.

Daarnaast zijn binnen groen & ecologie werkzaamheden verricht buiten het uitvoeringsprogramma zoals:

- de pilot die we namens de provincie hebben uitgevoerd op toezicht van beschermende soorten;
- het uitvoeren van QuickScans;
- het afhandelen van klachten (illegale kap, vernieling van nesten, stroperij, enz.);
- het adviseren bij het kappen van bomen (wel of niet vergunning plichtig, enz.);
- het adviseren van mitigerende maatregels in het kader van de soortbescherming;
- advies geven bij de bestrijding van invasieve exoten, bijvoorbeeld de Japanse Duizendknoop;
- advisering bij spuitzones;
- samenwerking met partners van de Gemeentes en Provincie.

Overige zaken

De ODR was ook in 2023 depothouder voor noodsets ter bescherming van de wolf. Met de daarbij behorende werkzaamheden, zodat de set zo nodig direct ingezet kan worden.
Hoewel er een aantal keren een wolf in ons werkgebied is gesignaleerd is er geen aanspraak gemaakt om de noodset op te halen en in te zetten ter bescherming van vee.

10. Hercontroles, handhaving en advies

Wanneer uit de informatie verzameld tijdens het toezicht blijkt dat er sprake is van een overtreding wordt met behulp van de landelijke handhavingsstrategie (LHS) beoordeeld welke sanctie passend is. In de meeste gevallen is dat een bestuurlijke waarschuwing waarbij de overtreder een termijn wordt gegund om te overtreding ongedaan te maken. Na afloop van deze termijn wordt een hercontrole uitgevoerd. Wanneer sprake is van een ernstige overtreding met mogelijk acute milieuschade kan er ook voor gekozen worden direct handhavend op te treden door een last onder dwangsom op te leggen en/of onze eigen BOA in te zetten om strafrechtelijk op te treden en/of door strafrechtelijk optreden door justitie te bevorderen. Vanaf het moment dat er een voornemen last onder dwangsom moet worden gemaakt wordt de zaak overgenomen door het team juridische zaken en is er sprake van een juridische procedure. Deze juridische werkzaamheden zijn niet in dit verslag opgenomen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal uitgevoerde hercontroles en het aantal door milieutoezicht uitgevoerde handhavingscontroles en verleende adviezen in verband met handhaving van de milieuvoorschriften.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
hercontroles	55	30	56	51	72	116	39	65	484
Handhavingscontroles	10	4	10	4	5	14	6	10	63
Controles door BOA	3	2	2	4	2	3	0	0	16
Intern en extern advies bij HH	11	4	15	6	9	11	4	8	68
	79	40	83	65	88	144	49	83	631

Uitvoering

In totaal zijn 484 hercontroles uitgevoerd. Iets meer dan werd geraamd in het uitvoeringsprogramma (472). In 2023 zijn er in totaal 1776 milieucontroles (risicovol, regulier, thema en administratief) uitgevoerd en 484 hercontroles. Dit betekent dat ongeveer 1 op de 4 milieucontroles oftewel 25% leidt tot een hercontrole en dat daarbij dus 1 of meer overtredingen zijn aangetroffen.

11. Afhandelen klachten en meldingen milieu

Wanneer er een milieuklacht of melding ongewoon voorval binnenkomt bij de ODR dan wordt deze opgepakt en doorgezet naar één van de toezichthouders van het team milieutoezicht. Dit betreft overlastmeldingen over bijvoorbeeld geur of geluid maar het kunnen ook meldingen zijn van ongewone voorvallen bij bedrijven zoals een lekkages met bodembedreigende stoffen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal in 2023 ontvangen klachten en meldingen milieu per gemeente per thema. Voor het gemak wordt in dit hoofdstuk verder de term milieuklachten gebruikt.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Klacht afval	2		5	1	2	3	1	4	18
Klacht bodem		1	4	3	1	2	2	5	18
Klacht geluid	21	13	41	3	21	18	13	13	143
Klacht geur	9	16	81	3	23	25	5	38	200
Klacht milieu overig	6	3	10	4	5	6	3	6	43
Klacht natuur	2	2				7	2	3	16
Klacht stook- en geluidsontheffing			2	4				1	7
Klacht veiligheid	2		1		1				4
Klacht water					1				1
Klachten niet voor de ODR	4	1	13		8	14	1	4	45
Klacht lichthinder	11								11
Melding ongewoon voorval		1	4	5	1	1	1	6	19
Totaal	57	37	161	23	63	76	28	80	525

Milieuklachten

In totaal zijn 525 milieuklachten ontvangen. Dat zijn er 11 meer dan 2022 dus het totaal aantal klachten is stabiel gebleven. In totaal zijn 45 milieuklachten bij de ODR ingediend die niet door de ODR afgehandeld kunnen worden. Deze zijn doorgezet naar de juiste instantie. Meestal is dat de gemeente, bijvoorbeeld als het APV klachten betrof of de provincie, als het klachten betrof over bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is. In totaal zijn door de ODR dus 480 milieuklachten in behandeling genomen. Voor de juiste afhandeling van een klacht zijn soms meerdere controles nodig. Ook wordt soms intern advies van een specialist gevraagd om een klacht goed te kunnen beoordelen en/of afhandelen.

In totaal is ongeveer 2500 uur besteed aan het afhandelen van milieuklachten waarvan ongeveer 670 uur administratie en de rest aan onderzoek en afhandeling.

Toelichting

Evenals in 2022 hebben veruit de meeste milieuklachten betrekking op overlast van geluid en geur. Over alle andere thema's zijn relatief weinig klachten ontvangen. Soms is niet te herleiden op welk thema een klacht van toepassing is of past deze niet bij een bepaald thema. In dat geval wordt ingeboekt als klacht milieu overig.

Er is geen uitgebreide analyse gemaakt van de milieuklachten. Hierdoor kan ook niet worden aangegeven of er bepaalde gebieden zijn die een duidelijke overbelasting op bijvoorbeeld geur of geluid laten zin. Evenmin is niet aan te geven of er bepaalde bronnen zijn die regelmatig klachten of meldingen veroorzaken. Wat we wel zien is dat er een groot aantal terugkerende klachten en meldingen is. Deze analyseren we om te kijken wat we structureel kunnen doen om deze weg te nemen of te verminderen. Een terugkerende klacht kan overigens ook een klacht zijn van meerdere mensen op andere tijdstippen van hetzelfde bedrijf. In 2023 waren er 211 terugkerende klachten.

Wat verder opvalt is het relatief zeer hoge aantal milieuklachten binnen de gemeente Maasdriel (161). Hierbij gaat het om 85 terugkerende klachten waarbij het merendeels gaat om ervaren stankoverlast. De oorzaak hiervoor is niet onderzocht. In 2022 had Maasdriel 92 klachten.

12. Milieu incidenten (Piket)

ODR beschikt over een milieu incidententeam dat 24 uur per dag, 7 dagen in de week beschikbaar is voor de afhandeling van milieu incidenten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal milieu incidenten dat in 2023 door het milieu incidententeam is afgehandeld.

Mileupiket	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
Asbestbrand					1			1	2
Stort afval (bv. asbest)	7		2	2	4	8		3	26
Stort/brand drugs gerelateerd afval	3			2	1	4			10
Verontreiniging (bv. wegdek, sloot, berm)	8			3	4	3	2	3	23
Gevaar instorten	1								1
Piket overige					1	2		1	4
Eindtotaal	19	0	2	7	11	17	2	8	66

Uitvoering

In 2023 zijn er in totaal 66 milieu incidenten afgehandeld door het milieu incidententeam van de ODR. In 2021 en 2022 zijn respectievelijk 48 en 71 milieu incidenten afgehandeld. Ten opzicht van 2022 is het totaal aantal milieu incidenten ongeveer gelijk gebleven. Het betreffen vooral zaken op het gebied van het illegaal dumpen van asbesthoudend materiaal of (drugs) afval in de openbare ruimte. Maar er waren ook twee grote branden waarbij asbest is vrijgekomen in het omliggende gebied dat moest worden gesaneerd. Voordat de piketmedewerker opdracht geeft aan een externe partij om het afval of asbest te verwijderen overlegt de piketmedewerker eerst met de dienstdoende ambtenaar bevolkingszorg (OVD-Bz) van de gemeente waar het incident heeft plaatsgevonden. De reden hiervan is dat de factuur van deze externe partij naar de gemeente gaat als er geen overtreder bekend is die voor de kosten moet opdraaien. Deze procedure is vastgelegd in instructieregels en is afgestemd met de gemeenten. Dat werkt al 10 jaar prima.

13. Ondermijning (IGP)

Inleiding

Het intergemeentelijk projectbureau (IGP) is een ondersteuningsstructuur ten behoeve van het efficiënt aanpakken van gemeentegrensoverschrijdende kwesties. De ODR is één van de verbonden partners binnen de IGP structuur en neemt deel aan de periodieke overleggen. Daarnaast levert de ODR indien mogelijk informatie aan, voert waar nodig en mogelijk controles uit en adviseert over een breed scala aan kwesties. Belangrijke thema's van het IGP zijn ondermijning, de aanpak van onacceptabel maatschappelijk gedrag, fraude, hennepteelt en huisvesting/ uitbuiting van arbeidsmigranten. Eén gemeente, West Maas en Waal, kiest voor een andere ondermijningsstructuur; zij vallen ook onder een ander politiedistrict. Dit verslag omvat ook die werkzaamheden.

Urenresultaat 2023

Voor de uitvoering van de IGP-taken is er in 2023, in totaal over alle gemeenten berekend, 1950 uur beschikbaar gesteld. Binnen deze uren moeten alle afgesproken controles, verslaglegging, overleggen en analyses uitgevoerd worden. We zijn in 2023 binnen deze uren gebleven. Sommige gemeenten houden iets over en bij andere gemeenten komen we (soms structureel) uren tekort. Bij geen van de gemeenten is voldoende budget beschikbaar om structureel vrije veldtoezicht uit te voeren, toegesneden op ondermijning. Daardoor blijft onze inbreng van zaken beperkter dan het zou kunnen zijn.

Controles 2023

Binnen de 8 gemeenten is in 2023 weer een breed scala aan werkzaamheden uitgevoerd. De werkzaamheden en focus per gemeente kan verschillen. Per gemeente worden een aantal thema's benoemd die dat jaar bijzondere aandacht krijgen. We hebben voor de meeste gemeenten integrale controles op bedrijventerreinen uitgevoerd, we hebben bijgedragen aan brede horecacontroles, we hebben inzet gepleegd bij een aantal grote integrale verkeerscontroles en we hebben acties in buitengebieden georganiseerd. Daarnaast hebben we vele controles uitgevoerd naar aanleiding van interne en externe signalen en informatie. In 2023 hebben we, verspreid over de gemeenten, tussen de 250 en 300 objecten gecontroleerd. Het aantal controles bedraagt beduidend meer, omdat een groot deel van de objecten meermaals is bezocht.

Resultaten

Het IGP-bureau rapporteert jaarlijks aan iedere gemeente individueel over de resultaten. De inhoud daarvan is niet openbaar. Vanwege de aard van de werkzaamheden, wordt ook niet meer vastgelegd en gerapporteerd dan strikt noodzakelijk. De ODR levert, overigens op basis van feedback naar volle tevredenheid, informatie, analyseert, adviseert, controleert en handhaaft en geeft de nodige ondersteuning aan collega-diensten. Een concreet resultaat aanduiden per handhavingspartner is erg lastig, omdat de meerwaarde nu net zit in de gezamenlijke aanpak. Helder is wel dat we als IGP gezamenlijk een belangrijke bijdrage leveren aan het terugdringen van ongewenst gedrag.

Aandachtspunten

Naast alle mooie resultaten, hebben we in 2023 helaas ook te maken gehad met de schaduwkant van de aanpak van ondermijning. Bedreigingen en intimidatie worden helaas steeds meer gebruikelijk, waarbij zelfs collega's in privé worden opgezocht. Dit heeft een ingrijpend effect op de direct betrokkenen, maar ook op directe collega's die vrezen voor hun veiligheid. We moeten hier met elkaar bewust van zijn en de noodzakelijke maatregelen nemen zodat de veiligheid van collega's zoveel mogelijk geborgd is. Dit is een blijvend aandachtspunt.

Een tweede aandachtspunt is de voortzetting/ continuïteit van de ondermijningsstructuur vanaf 2025. De huidige IGP-structuur gaat het laatste jaar in en krijgt opvolging. Helaas is echter nog niet duidelijk op welke wijze dit gaat plaatsvinden, of er voldoende financiële middelen beschikbaar komen, of er nog voldoende effectief kan worden opgetreden en welke gevolgen dit eventueel voor de partners gaat hebben.

14. Juridische ondersteuning

Vanaf 2023 wordt binnen juridische ondersteuning onderscheid gemaakt tussen het zaakdomein bouw en milieu. Daarnaast zijn er zaken die zowel met het domein bouw als milieu van doen hebben. Meestal zijn dat milieuzaken waarbij ook strijdigheid met het bestemmingsplan wordt geconstateerd.

In totaal zijn er in 2023 door juridische ondersteuning 592 zaken afgehandeld waarvan 367 milieuzaken en 226 gecombineerde milieu/bouw zaken. In onderstaande tabellen worden de aantallen per gemeente, per zaakdomein en per product weergegeven.

	Zaakdomein		
Gemeente	Milieu	Milieu/Bouw	Eindtotaal
Buren	33	79	112
Culumborg	13	4	17
Maasdriel	57	48	105
Neder-Betuwe	50	21	71
Tiel	40	2	42
West Betuwe	92	41	133
West Maas en waal	14	9	23
Zaltbommel	64	21	85
Totaal	363	225	588

Zaakdomein

Milieu = enkelvoudige milieuzaak

Milieu/bouw = milieuzaak gecombineerd met een bouwzaak (meestal strijdig gebruik)

Zaken per gemeenten

In onderstaande tabellen worden de aantallen juridische zaken per gemeente weergegeven. Dit betreft zowel milieuzaken als gecombineerde milieu-/bouwzaken. Zaken die alleen betrekking hebben op het domein bouw zijn hier niet opgenomen aangezien deze geen onderdeel van het milieujaarverslag.

Product	Bur	Cul	Mdr	Nbe	Tiel	Wbe	Wmw	Zltb	Totaal
(Pre)mediation / overleg	1	1							2
Beëindigen handhaving	11	3	14	8	11	22	1	12	82
Beroep	4	1					1		6
Bezwaar	1	1	1		1	3	3	4	14
Bouwtoezicht bestaande bouw (handhaving)	1		1		1				3
Bouwtoezicht juridische procedures	16	2	14	11	1	16	2	6	68
Handhavingsverzoek afgewezen	8		6	1	1	6	1	3	26
Handhavingsverzoek toegewezen	5		5			1		1	12
Handhavingsvoornemen	7	2	21	8	3	23	5	13	82
Ingebrekestelling			1			1			2
Invordering	1		1	2	2	1		1	8
Juridisch advies extern	1					2			3
Juridisch advies intern	2		1	2	2		2		9
Last onder bestuursdwang	3		2	1	1	2		1	10
Last onder dwangsom	15	2	10	8	6	17		12	70
Maatwerkopdrachten	1			1					2
Milieutoezicht juridische procedures	11	3	12	4	7	16	5	12	70
Specialistisch advies intern	6	2	3	4	4	7	2	8	36
Toezicht Bouw advies intern	9		3	15	2	12		6	47
Toezicht Milieu advies intern	2		1	1		1		1	6
Vergunningverlening Bouw advies intern	5		6	1		1	1	1	15
Vergunningverlening Milieu advies intern	2		3	1		2		3	11
Voorlopige voorziening				2				1	3
Woo verzoek				1					1
Eindtotaal	112	17	105	71	42	133	23	85	588